

**آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های
تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد،**

دکتری تخصصی

شماره سند: عتف آ - ۲۲۱۴

شماره نامه: ۱۵۴۹۴۶/و

مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷

(ویژه ورودی‌های ۱۴۰۲-۱۴۰۳ و بعد از آن)

فهرست مطالب

صفحه	موضوع آیین‌نامه	ماده
۴	هدف	۱
۵ تا ۹	بخش نخست: مواد عمومی	۲ تا ۱۳
	بخش دوم: مواد اختصاصی	۱۴ تا ۲۵
۱۰ تا ۱۴	الف: دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)	
۱۴ تا ۱۷	ب: دوره کارشناسی ارشد	۲۶ تا ۳۸
۱۷ تا ۲۱	ج: دوره دکتری تخصصی	۳۹ تا ۵۳

ادامه فهرست مطالب

صفحه	پیوست
۲۲	۱ عدم مراجعه
۲۴	۲ انصراف
۲۶	۳ مهمان موقت / مهمان
۲۸	۴ تعاریف

آیین‌نامه آموزشی یکپارچه تمام مقاطع تحصیلی

(ویژه دانشگاه پیام‌نور)

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن‌سازی با رویکرد حکمتی و دانایی محور و نیز مبتنی بر آیین‌نامه یکپارچه مصوب جلسه ۹۶۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت عتف و نیز نظام آموزشی دانشگاه پیام‌نور، آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی دانشگاه پیام‌نور تدوین شد.

ماده ۱: هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه پیام‌نور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی آموزشی - پژوهشی است.

بخش نخست: مواد عمومی

ماده ۲: شرط ورود به دانشگاه، تأیید شایستگی‌های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳: آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴: دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو پذیرش کند و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی که براساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تدوین گردیده است را اجرا نماید.

ماده ۵: چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.

تبصره ۱: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش‌آموختگی می‌شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

ماده ۶: دانشجو موظف به پرداخت شهریه طبق مصوبه هیات‌امنا دانشگاه می‌باشد.

ماده ۷: حضور دانشجویان در جلسات کلاس مطابق با نظام آموزشی دانشگاه به شرح زیر است:

تبصره ۱: حضور دانشجو در تمام جلسات دروس عملی الزامی است.

تبصره ۲: غیبت بیش از دو جلسه در کلاس‌های دروس عملی با ۸ جلسه و همچنین غیبت بیش از چهار جلسه در کلاس‌های دروس عملی با ۱۶ جلسه، باعث ثبت غیبت برای آن دانشجو می‌شود.

تبصره ۳: حضور دانشجوی مقطع دکتری تخصصی در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.

تبصره ۴: غیبت بیش از سه شانزدهم جلسات در دروس دوره دکتری تخصصی باعث ثبت غیبت برای آن درس دانشجو می‌شود.

تبصره ۵: ارائه دروس عمومی معارفی تابع مقررات خاص خود می‌باشد.

تبصره ۶: نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر

عهده مدرس درس می‌باشد، مدرس درس موظف به ثبت حضور و غیاب دانشجویان در جلسات موضوع بند ۱ و ۲ و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها اقدام نماید.

ماده ۸: پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و براساس ارزشیابی تکوینی، شرکت در فعالیت‌های کلاسی و نتایج امتحانات، ارزشیابی می‌شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای درس‌های نظری طبق دستورالعمل‌های ابلاغی هر نیمسال تحصیلی می‌باشد.

تبصره ۲: دانشگاه به تشخیص خود می‌تواند ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجویان و آزمون‌های پایان نیمسال تحصیلی مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد را به صورت متمرکز انجام دهد.

تبصره ۳: مدرس موظف است در دروس آزمون‌های غیرمتمرکز و غیرالکترونیکی در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به درخواست‌های تجدید نظر دانشجویان به صورت مکتوب و رفع اشتباهات احتمالی اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید.

تبصره ۴: مدرس موظف است برگه‌های امتحانی و سایر فعالیت‌های درسی و مستندات آزمون در هر درس را حداکثر یک ماه پس از اعلام نتایج به مرکز مجری بازگرداند. دانشگاه موظف است برگه‌های امتحانی هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک سال تحصیلی نگهداری نماید.

تبصره ۵: نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیرقابل تغییر می‌باشد. در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه با تأیید مرکز سنجش و آزمون و کمیسیون موارد خاص با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط استاد مدرس، مجاز به اصلاح نمره می‌باشد.

تبصره ۶: در صورت انجام ارزشیابی میان‌ترم برای هر درس به صورت فعالیت‌های کلاسی یا آزمون میان‌ترم، دانشجو می‌تواند در آنها شرکت نموده و در این صورت مدرس درس موظف است نمره میان‌ترم دانشجو را طبق ضوابط درج نماید.

ماده ۹: سقف مدت مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می‌شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

۹-۱- مدت مجاز مرخصی‌های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می‌باشد، به شرح زیر است:

- مرخصی زایمان برای هر فرزند مطابق (قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛

- مرخصی پزشکی، با تأیید پزشک معتمد دانشگاه حداکثر دو نیمسال تحصیلی با تأیید کمیسیون موارد خاص دانشگاه بدون احتساب در سنوات تحصیلی و با پرداخت شهریه قابل بررسی است؛
- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی مانند ماموریت همسر یا والدین و ... (حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی با پرداخت شهریه در کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی است.

۲-۹- مدت مجاز مرخصی برای هر زایمان برای دانشجویان خانم غیرایرانی در تمام مقاطع تحصیلی ۲ نیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات و بدون پرداخت شهریه است که با ارائه مدارک و مستندات لازم و پس از تأیید در کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل اجراست.

۳-۹- مدت مرخصی تحصیل با احتساب در سنوات جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود و دانشجو موظف است در مدت استفاده از مرخصی تحصیلی شهریه طبق مصوب هیات‌امناء پرداخت نماید.

۴-۹- تقاضای مرخصی تحصیلی باید به‌صورت کتبی حداقل دو هفته قبل از شروع ثبت‌نام هر نیمسال تحصیلی، توسط دانشجو به مرکز/ واحد ارائه شود. موافقت مرکز/ واحد، مشروط به بررسی وضعیت تحصیلی و امکان اتمام دوره در سنوات باقیمانده می‌باشد، که پس از تأیید توسط مرکز/ واحد، به دانشجو ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۰: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل باید درخواست انصراف خود را شخصاً یا از طریق وکیل قانونی خود و به‌صورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه، درخواست تقاضای انصراف خود را پس بگیرد، در غیر اینصورت پس از انقضای این مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

تبصره ۱: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفاً بر عهده شورای آموزشی استان است.

تبصره ۲: ضوابط مربوط به انصراف از تحصیل پیوست می‌باشد.

تبصره ۳: عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان عدم مراجعه بوده و در صورت عدم پیگیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجوی مشمول استفاده از معافیت تحصیلی تا پایان مهلت انتخاب واحد نیمسال عدم مراجعه، وضعیت دانشجو به عنوان اخراج از تحصیل اعمال می‌شود. برای دانشجویانی که از معافیت تحصیلی استفاده نمی‌کنند، طبق آخرین مصوبه هیات‌امنائی دانشگاه اجازه بازگشت به تحصیل خواهند داشت.

تبصره ۴: ضوابط مربوط به عدم مراجعه پیوست می‌باشد.

ماده ۱۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره‌های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت شده و این نمره‌ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می‌شود.

تبصره ۱: دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریزنمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می‌شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است و شورای هدایت استعدادها در بخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می‌نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می‌شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.

تبصره ۲: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم انضباطی نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

تبصره ۳: هرگونه حذف دروس که اخذ آنها به خاطر مشکلات سیستم جامع گلستان یا ناشی از سرفصل‌های موجود باشد، فقط از طریق طرح در کمیسیون موارد خاص دانشگاه مقدور می‌باشد و مراکز/ واحدها مجاز به حذف این دروس نیستند.

تبصره ۴: بعد از اتمام مهلت تعیین شده حذف و اضافه در تقویم آموزشی دانشگاه هرگونه حذف درس ممنوع می‌باشد.

تبصره ۵: حذف دروسی که کد آنها تغییر یافته و طبق دستورالعمل‌های ابلاغی می‌بایست درس با کد جدید در همان ترم ثبت گردد، امکانپذیر است.

تبصره ۶: حذف دروس عمومی صرفاً بعد از تغییر رشته به‌منظور ثبت درس با کد جدید امکان‌پذیر است.

ماده ۱۲: معادلسازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، اخراجی، تغییر رشته‌ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال با رعایت موارد زیر انجام می‌شود:

الف) دروس از دوره یا دوره‌هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد، نمی‌تواند معادلسازی شود.

ب) به منظور جلوگیری از تضييع حقوق ديگر دانشجويان، دانشگاه بايستي براساس شيوه‌نامه مصوب شوراي آموزشي دانشگاه براي معادلسازي نمرات، ضريب معادلسازي نمرات را براساس كيفيت و ويژگي‌هاي دانشگاه يا رشته مبداء و مقصد تعيين و اعمال نمايد و نمره معادلسازي شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

ج) به ازاي هر ۲۰ واحد از دروس معادلسازي شده ۱ نيمسال از سنوات مجاز تحصيلي دانشجو در دوره کارداني و کارشناسي کاسته مي‌شود.

د) براي دانشجوي کارشناسي ارشد به ازاي معادلسازي هر ۱۲ واحد درسي يک نيمسال تحصيلي از سنوات مجاز تحصيل وي کسر مي‌شود.

تبصره ۱: دانشجوي پذيرفته شده جديد مي‌بايست در اولين نيمسال تحصيلي بعد از پذيرش، نسبت به درخواست معادلسازي و ارائه ريزنمرات تأييدشده خود به آموزش مرکز/ واحد مربوطه اقدام نمايد.

تبصره ۲: دانشجو مي‌بايست شهريه دروس معادل‌سازي شده خود را طبق شهريه مصوب هيأت‌امنا پرداخت نمايد.

تبصره ۳: واحد درسي پايان‌نامه، رساله و درس سمينار (تحقيق و تتبع نظري) قابل معادلسازي نمي‌باشند.

تبصره ۴: معادلسازي دروس يک مقطع براي يک مقطع ديگر مجاز نيست.

ماده ۱۳: برنامه‌ريزي و تصميم‌گيري درباره تقويم آموزشي چگونگي اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، نحوه اعتراض به نتايج امتحانات، تاريخ تجديد نظر، مهمان موقت/ مهمان دائم و ديگر موضوعات اجرائي طبق بخش‌نامه‌هاي ارسالي هر نيمسال و نيز اين آيين‌نامه انجام مي‌شود.

تبصره ۱: ضوابط مربوط به مهمان موقت/ مهمان دائم پيوست مي‌باشد.

بخش دوم: مواد اختصاصی

الف - دوره‌های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

ماده ۱۴: مدت مجاز تحصیل در دوره‌های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.

تبصره ۱: شورای آموزشی استان اختیار دارد مدت مجاز را برای دوره کاردانی پیوسته و ناپیوسته و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده، موضوع در جلسه کمیسیون موارد خاص بررسی خواهد شد. شهریه سنوات افزایش یافته مازاد بر تبصره ۱ براساس مصوبات هیات‌امنای دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳: اخذ موافقت از سازمان وظیفه عمومی ناجا توسط مرکز/ واحد برای افزایش سنوات دانشجویان استفاده‌کننده از معافیت تحصیلی و اخذ موافقت از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای افزایش سنوات دانشجویان غیرایرانی بیش از حد تعیین شده، الزامی است.

تبصره ۴: حداقل مدت مجاز برای دانش‌آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می‌باشد.

ماده ۱۵: با توجه به نظام آموزشی دانشگاه، تحصیل همزمان دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی در دانشگاه پیام‌نور مطابق با ضوابط شیوه نامه اجرایی بلا مانع است.

تبصره ۱: تحصیل همزمان دانشجویان استعدادهای درخشان دوره کارشناسی براساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۶: نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، رعایت ضوابط مندرج در شیوه نامه اجرایی الزامی است.

ماده ۱۷: انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجو الزامی است.

تبصره ۱: حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.

تبصره ۲: اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳: آخرین نیمسال تحصیلی که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد، می‌تواند صرف نظر از میانگین کل (کمتر از ۱۰ نباشد)، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۴: در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می‌شود با تایید گروه آموزشی می‌تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۵: بازه تابستان به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی‌شود، نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می‌گذراند تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود.

تبصره ۶: نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می‌کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده دانشجو باشد، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل دانشجو محاسبه می‌شود و چنانچه میانگین نیمسال کمتر از ۱۲ کسب کند، آن نیمسال جزء نیمسال‌های اخذ واحد درسی با اعمال محدودیت محسوب نمی‌شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ همین ماده نمی‌شود ولی آن نیمسال جزء حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می‌شود.

تبصره ۷: دانشجو نمی‌تواند همزمان از مفاد تبصره ۴ و ۵ این ماده استفاده کند.

تبصره ۸: در صورتیکه دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد، با تایید گروه آموزشی می‌تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.

تبصره ۹: چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۹ این ماده بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به استاد اخذ کند.

تبصره ۱۰: چنانچه معدل نیمسال قبل دانشجو کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو می‌تواند حداکثر ۱۲ واحد درسی را با رعایت دروس پیش‌نیاز انتخاب نماید.

تبصره ۱۱: به دانشجویی که به دلیل رعایت پیش‌نیاز نتواند حداقل واحد لازم را انتخاب نماید با تایید گروه آموزشی - پژوهشی اجازه داده می‌شود تا سقف حداقل واحد انتخابی، یک یا چند عنوان درس را بدون رعایت پیش‌نیاز انتخاب نماید.

تبصره ۱۲: در صورتیکه دانشجو دروس پیش‌نیاز را انتخاب کند و از آن نمره مردودی بگیرد، می‌تواند آن درس را همراه با پس‌نیاز به‌طور همزمان در نیمسال‌های بعدی انتخاب نماید.

تبصره ۱۳: دانشجو از رعایت شرط حداقل واحد انتخابی در آخرین نیمسال تحصیلی معاف است.

ماده ۱۸: در صورتیکه دانشجو در هر یک از آزمون پایان نیمسال غایب باشد، آن درس یا درس‌ها به عنوان غیبت بدون نمره و بلااثر در میانگین ترم و کل محسوب می‌شود.

ماده ۱۹: دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت شورای آموزشی استان از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده نماید.

ماده ۲۰: دانشجوی دوره‌های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می‌تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر و در صورت موافقت دانشگاه مشروط به امکان ادامه تحصیل در سنوات مجاز باقیمانده رشته تحصیلی خود را تغییر دهد:

۱- نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذیربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تایید سازمان سنجش آموزش کشور کمتر نباشد.

۲- ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۳- حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.

۴- دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یکبار می‌تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.

تبصره ۱: تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته فقط در رشته‌ها یا گرایش‌های همان مجموعه امتحانی مجاز است.

تبصره ۲: در صورت تغییر رشته معادلسازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین‌نامه قابل انجام است.

تبصره ۳: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی باشد) به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد (پذیرش با آزمون) ممنوع است.

تبصره ۴: دانشجوی مهمان در صورتی می‌تواند از تغییر رشته استفاده نماید که مرکز مبدا رشته مورد تقاضا برای تغییر رشته را داشته باشد.

ماده ۲۱: انتقال دانشجو از دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی، غیرحضوری، نیمه‌حضوری، حضوری، پذیرش با سوابق تحصیلی و پذیرش با آزمون به دانشگاه پیام‌نور مجاز است.

تبصره ۱: با توجه به صدور مدارک یکسان در کلیه مراکز/ واحدهای دانشگاه انتقال دانشجو بین مراکز/ واحدهای دانشگاه امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تبصره ۲: انتقال از دانشگاه‌های خارج از کشور که مورد تأیید وزارتین باشند، با موافقت کمیته انتقال وزارتین و کمیته انتقال دانشگاه مجاز می‌باشد.

تبصره ۳: شهریه دانشجویان روزانه دولتی انتقالی به پیام‌نور مطابق شهریه دانشجویان آزمون سراسری دانشگاه پیام‌نور است. در مورد سایر دانشجویان انتقالی شهریه ایشان طبق مصوب هیات‌امناء تعیین می‌شود.

ماده ۲۲: دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگرد پروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای مشاور آموزشی به صورت رسمی تعیین و براساس شیوه ابلاغی اقدام نماید.

ماده ۲۳: در صورتیکه دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی را با نمره قبولی بگذرانند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر اینصورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می‌شود.

تبصره ۱: در رشته‌های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می‌شود مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می‌باشد، مانند رشته مهندسی پزشکی.

تبصره ۲: در صورتیکه دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده نمرات دروسی در میانگین محاسبه می‌شود که تاثیر مثبت داشته باشد.

تبصره ۳: مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو صادر می‌شود.

ماده ۲۴: ملاک دانش‌آموختگی برای دوره‌های کاردانی پیوسته و ناپیوسته کارشناسی پیوسته و ناپیوسته گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس‌های تخصصی، پایه و عمومی که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان شرایط دانش‌آموختگی را کسب نماید

در غیر اینصورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود. پرداخت هزینه این دروس توسط هیات‌امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۲۵: تاریخ دانش آموختگی زمان اولین ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ب - دوره کارشناسی ارشد

ماده ۲۶: مدت مجاز تحصیل در دوره کارشناسی ارشد ۴ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره تمام وقت است.

تبصره ۱: مدت مجاز تحصیل می‌تواند تا حداکثر ۱ نیمسال تحصیلی با تأیید شورای آموزشی مرکز افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات، شهریه سنوات افزایش یافته مازاد بر تبصره ۱ براساس مصوبات هیات‌امنای دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳: کلیه نیمسال‌های مشمول افزایش سنوات و مرخصی با احتساب در سنوات تحصیلی طبق شهریه مصوب هیات‌امنا اعمال می‌شود.

ماده ۲۷: دانشجوی مشمول استفاده‌کننده از معافیت تحصیلی می‌تواند در صورت تأیید دانشگاه از دو نیمسال مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات و طبق شهریه هیات‌امنا استفاده کند.

ماده ۲۸: تحصیل همزمان دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۲۹: نمره ارزشیابی هر درس به‌صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۲ است. میانگین قابل قبول در هر نیمسال ۱۴ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، رعایت ضوابط مندرج در شیوه‌نامه اجرایی الزامی است.

ماده ۳۰: اخذ حداقل ۸ واحد درسی تا حداکثر ۱۴ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی توسط دانشجو الزامی است.

تبصره ۱: دانشجو در نیمسال آخر تحصیلی از شرط اخذ حداقل واحد آموزشی معاف است.

تبصره ۲: در صورتی که دانشگاه به هر دلیل با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزء سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۳: چنانچه معدل نیمسال قبل دانشجو کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو می‌تواند حداکثر ۸ واحد درسی را با رعایت دروس پیش‌نیاز انتخاب نماید.

تبصره ۴: به دانشجویی که به دلیل رعایت پیش‌نیاز نتواند حداقل واحد لازم را انتخاب نماید با تأیید گروه آموزشی - پژوهشی اجازه داده می‌شود تا سقف حداقل واحد انتخابی، یک یا چند عنوان درس را بدون رعایت پیش‌نیاز انتخاب نماید.

تبصره ۵: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی می‌تواند طبق مقررات، حداکثر ۱۴ واحد بدون رعایت پیش‌نیاز انتخاب نماید.

تبصره ۶: دانشجو از رعایت شرط حداقل واحد انتخابی در آخرین نیمسال تحصیلی معاف است.

تبصره ۷: در صورتیکه دانشجو دروس پیش‌نیاز را انتخاب کند و از آن نمره مردودی بگیرد، می‌تواند آن درس را همراه با پس‌نیاز به‌طور همزمان در نیمسال‌های بعدی انتخاب نماید.

ماده ۳۱: در صورتیکه دانشجو در هر یک از آزمون پایان نیمسال غایب باشد، آن درس یا درس‌ها به عنوان غیبت بدون نمره و بلااثر در میانگین ترم و کل محسوب می‌شود.

ماده ۳۲: دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه استاد راهنما و پیشنهاد پروپوزال خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب دانشگاه برساند.

ماده ۳۳: چنانچه دانشجو در رشته یا گرایشی غیرمرتبط با رشته دوره کارشناسی خود مطابق ضوابط وزارت پذیرفته شود، ملزم به گذراندن حداکثر ۱۲ واحد درسی جبرانی طبق نظر گروه آموزشی است. پرداخت هزینه توسط دانشجو برای دروس جبرانی توسط هیات‌امناى دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۱: گروه آموزشی مربوطه درس و تعداد واحد آن را براساس میزان مرتبط بودن رشته تحصیلی تعیین می‌کند.

تبصره ۲: دانشجو بایستی دروس جبرانی را با شیوه‌های رایج در کلاس‌های دایر دوره کارشناسی دانشگاه یا به‌صورت مهمانی بگذراند و دانشگاه نمی‌تواند برای این دروس کلاس جدید برگزار نماید.

ماده ۳۴: «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و یا انتقال از سایر دانشگاه‌ها به دانشگاه پیام‌نور ممنوع است، اما تغییر گرایش فقط در همان مجموعه امتحانی و در صورت کسب نمره مجاز در آزمون مطابق اعلام سازمان سنجش آموزش کشور با تأیید دانشگاه مجاز است.

تبصره ۱: انتقال دانشجو دوره کارشناسی ارشد از سایر دانشگاه‌ها به دانشگاه و یا تغییر رشته دانشجوی کارشناسی ارشد (دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه شوراهاى بررسی موارد خاص دانشگاه پیام‌نور به شماره ۴۱/۳/۷۳۱۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۱) با مجوز کمیسیون موارد خاص دانشگاه قابل بررسی است.

ماده ۳۵: دانشجو پس از انجام کار تحقیقاتی خود و تدوین پایان‌نامه و تأیید استاد راهنما مجاز است در حضور هیئت‌داوران از پایان‌نامه خود دفاع کند.

ماده ۳۶: نمره پایان‌نامه در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۴)

- قبول با درجه متوسط (۱۵/۹۹ - ۱۴)

- خوب (۱۷/۹۹ - ۱۶)

- خیلی خوب (۱۸/۹۹ - ۱۸)

- عالی (۲۰ - ۱۹)

تبصره ۱: تغییر نمره پایان‌نامه که توسط هیئت‌داوران تأیید شده است، توسط سایر مراجع دانشگاه به هیچ عنوان مجاز نیست.

تبصره ۲: حداکثر زمان اصلاح پایان‌نامه پس از برگزاری جلسه دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو ۳ ماه می‌باشد، هیئت‌داوران موظف است در جلسه دفاع برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی پایان‌نامه را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳: چنانچه ارزشیابی پایان‌نامه مردود اعلام شود با تأیید هیئت‌داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت‌داوران یکبار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از پایان‌نامه خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از پایان‌نامه در بار دوم دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۷: ملاک دانش‌آموختگی گذراندن همه واحدهای درسی دوره، کسب میانگین کل حداقل ۱۴ و موفقیت در دفاع از پایان‌نامه است.

تبصره ۱: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی کارشناسی ارشد پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۴ باشد، اجازه دفاع از پایان‌نامه را ندارد و تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات

تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۸ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۲ تا ۱۴ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۴ برساند تا به وی اجازه دفاع از پایان‌نامه داده شود، در غیر اینصورت دانشجوی از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: در صورتیکه دانشجو با اتمام سنوات تحصیلی موفق به دفاع از پایان‌نامه نشود، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۳: در رشته‌هایی که در برنامه درسی آنها پایان‌نامه پیش‌بینی نشده است، از تبصره فوق مستثنی هستند. شرط موفقیت در دفاع از پایان‌نامه از شروط ملاک دانش‌آموختگی دانشجویان آن رشته حذف می‌گردد.

تبصره ۴: دانشگاه می‌تواند به دانشجویی که به هر دلیل نتواند در سنوات مجاز دوره تحصیلی را به پایان برساند، برابر ضوابط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را اعطا کند.

تبصره ۵: تاریخ دانش‌آموختگی روز دفاع و کسب درجه قبولی از پایان‌نامه است.

ماده ۳۸: چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین پایان‌نامه مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب کپی‌برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد، با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱: در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ج - دوره دکتری تخصصی

ماده ۳۹: مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال تحصیلی است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره ۱: مدت مجاز تحصیل می‌تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی به شرط تایید شورای آموزشی مرکز افزایش یابد.

تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده، موضوع در جلسه کمیسیون موارد خاص بررسی خواهد شد. شهریه سنوات افزایش یافته مازاد بر تبصره ۱ براساس مصوبات هیات‌امنای دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳: دانشجویان استفاده‌کننده از معافیت تحصیلی حاداکثر می‌توانند از ۳ نیمسال تحصیلی متوالی یا متناوب در قالب سنوات مجاز تحصیلی از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره ۴: سایر دانشجویان و یا دانشجویان غیرایرانی به ترتیب می‌توانند از ۲ و ۱ نیمسال تحصیلی متوالی یا متناوب از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره ۵: تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه‌های آموزشی و در کلیه دوره‌های تحصیلی دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

ماده ۴۰: نمره ارزشیابی از هر درس به‌صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

ماده ۴۱: برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق شیوه‌نامه ابلاغی دانشگاه الزامی است.

تبصره ۱: حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع ۱۶ است، در غیر اینصورت دانشجو مجاز است صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند در صورت عدم کسب نمره، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره ۲: چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد، اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود، در غیر اینصورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۴۲: «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) ممنوع است.

ماده ۴۳: دانشجو موظف است مطابق با ضوابط دانشگاه تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، استاد راهنما و موضوع رساله خود را (با نظر استاد راهنما) به تصویب گروه آموزشی برساند.

ماده ۴۴: تصویب پیشنهاد رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱: رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهت‌دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می‌کند.

تبصره ۲: دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین آزمون جامع از دانشجو بپذیرد و نمره آن را حسب ضوابط ذیل ثبت نماید:

- در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده شده؛

- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار یک مقاله علمی در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از زمان آزمون جامع؛

- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین‌المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر در دوران تحصیل دکتری تخصصی تا پیش از زمان آزمون جامع.

ماده ۴۵: دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیئت‌علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیئت‌علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت امکان‌پذیر است.

ماده ۴۶: دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی مجاز است در حضور هیئت‌داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱: محدوده شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی با رعایت تبصره ۲ و ۳ همین ماده توسط معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مشارکت معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و پس از تصویب در شورای آموزشی دانشگاه قابل اجراست.

تبصره ۲: در تعیین شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی موضوع تبصره ۱ این ماده با توجه به اهمیت انتشار دستاوردهای علمی و مرجعیت علمی کشور انتشار دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین‌المللی

معتبر مورد تأیید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین‌المللی ثبت اختراع معتبر مورد تأیید دانشگاه الزامی است. دانشگاه می‌تواند مواردی همچون نظریه‌پردازی، چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب سازوکار پیش‌بینی شده در تبصره ۱ همین ماده جایگزین مقاله دوم پذیرفته شده نماید. همچنین دانشجو می‌تواند با ارائه پذیرش مقاله از رساله خود دفاع نماید ولیکن ارائه مقاله منتشر شده هنگام تسویه حساب الزامی است.

تبصره ۳: اخذ کد DOI یا DOR ویژه مقالات علمی پژوهشی مجلات علمی داخل کشور معادل انتشار مقاله محسوب می‌شود.

تبصره ۴: دانشجو ملزم به رعایت مقررات مربوط به همانندجویی در ثبت پیشنهاد پایان‌نامه و رساله و نیز اصالت محتوای پایان‌نامه و رساله می‌باشد.

ماده ۴۷: نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- مردود (کمتر از ۱۶)

- قبول با درجه: خوب (۱۶-۱۷/۹۹)

- خیلی خوب (۱۸-۱۸/۹۹)

- عالی (۱۹-۲۰)

تبصره ۱: چنانچه ارزشیابی رساله مردود اعلام شود، با تأیید هیئت‌داوران حداکثر یک نیمسال تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت‌داوران یکبار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله برای بار دوم دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲: حداکثر زمان اصلاح رساله پس از برگزاری جلسه نهایی دفاع و اخذ نمره قبولی توسط دانشجو ۳ ماه می‌باشد. هیئت‌داوران موظف است در جلسه دفاع برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تأیید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۳: دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

ماده ۴۸: ملاک دانش‌آموختگی گذراندن همه واحدهای درسی دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره ۱: تاریخ دانش‌آموختگی روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده ۴۹: چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و دیگر) مصادیق شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه اثبات گردد، با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱: در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف مذکور بررسی و متناسب با میزان تخلف تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۵۰: این آیین‌نامه و تبصره‌های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم‌الاجراست و برای دانشجویان ورودی‌های پیشین، مطابق با آیین‌نامه‌های ابلاغی دوره‌های خود عمل می‌شود.

ماده ۵۱: مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۵۲: این آیین‌نامه با یک مقدمه ۵۲ ماده و ۴ پیوست در جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ به تصویب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی رسید و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لغو و بلااثر است.

پیوست ۱: عدم مراجعه

مواد عمومی

- ۱- عدم ثبت‌نام دانشجو در موعد مقرر بدون ثبت درخواست مبنی بر مرخصی یا انصراف از تحصیل، عدم مراجعه محسوب می‌شود.
- ۲- دانشجوی عدم مراجعه می‌تواند با درخواست کتبی به مرکز/ واحد محل تحصیل تقاضای لغو عدم مراجعه نماید.
- ۳- در صورت لغو عدم مراجعه، نیمسال‌های عدم مراجعه دانشجو به مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات و با پرداخت شهریه طبق مصوبه هیات‌امنا تبدیل شده و این نیمسال‌ها جزء سنوات مجاز تحصیل محسوب می‌شوند.
- ۴- لغو عدم مراجعه فقط برای یکبار در طول تحصیل امکانپذیر می‌باشد.
- ۵- لغو عدم مراجعه در طول مدت مجاز سنوات و مرخصی تحصیلی به عهده مرکز/ واحد می‌باشد.
- ۶- چنانچه دانشجو یک یا چند نیمسال عدم مراجعه داشته باشد، درس یا دروسی که پس از مراجعه انتخاب نموده و می‌گذراند، در همان نیمسال ثبت شده و انتقال دروس به نیمسال‌های قبل امکانپذیر نمی‌باشد. شهریه نیمسال‌های عدم مراجعه طبق شهریه مصوب هیات‌امنا تعیین می‌شود.
- ۷- دانشجوی متعهد به سازمان‌ها برای بازگشت به تحصیل می‌بایست موافقتنامه سازمان ذیربط را ارائه دهد.
- ۸- در صورت عدم مراجعه دانشجوی مشمول نظام وظیفه بیش از ۲ نیمسال، مرکز/ واحد موظف است لغو معافیت تحصیلی وی را به تاریخ اولین نیمسال عدم مراجعه به معاونت وظیفه عمومی اعلام نماید.
- ۹- دانشجویان مشمول (با بیش از دو نیمسال عدم مراجعه یا انصراف)، با ارائه کارت پایان خدمت سربازی یا معافیت دائم می‌توانند از مقررات لغو عدم مراجعه استفاده نمایند.
- ۱۰- دانشجویان غیرایرانی نمی‌توانند از شرایط لغو عدم مراجعه استفاده نمایند.

پیوست ۱: عدم مراجعه

مواد اختصاصی

مقطع کارشناسی

- ۱- دانشجوی به ازای هر ۲۰ واحد درسی باقیمانده در مقطع کارشناسی می‌بایست یک نیمسال سنوات مجاز داشته باشد.
- ۲- مجموع نیمسال‌های تحصیلی دانشجوی مشتمل بر نیمسال‌های در حال تحصیل و عدم مراجعه نباید از سنوات مجاز تحصیل فراتر رود.
- ۳- دانشجویان استفاده‌کننده از معافیت تحصیلی فقط می‌توانند از دو نیمسال لغو عدم مراجعه استفاده نمایند.

مقطع کارشناسی ارشد

- ۴- دانشجوی به ازای هر ۸ واحد درسی باقیمانده در مقطع کارشناسی ارشد می‌بایست یک نیمسال سنوات مجاز داشته باشد. داشتن حداقل یک نیمسال سنوات مجاز برای درس پایان‌نامه الزامی است.
- ۵- نیمسال‌های عدم مراجعه جزء سنوات مجاز تحصیل محسوب می‌شود.
- ۶- دانشجویان استفاده‌کننده از معافیت تحصیلی فقط می‌توانند از دو نیمسال لغو عدم مراجعه استفاده نمایند.

مقطع دکتری تخصصی

- ۷- دانشجوی به ازای هر ۶ واحد درس باقیمانده در مرحله آموزشی می‌بایست یک نیمسال سنوات مجاز داشته باشد. حداقل دو نیمسال برای درس رساله از سنوات مجاز دانشجوی در نظر گرفته می‌شود.
- ۸- دانشجویان استفاده‌کننده از معافیت تحصیلی فقط می‌توانند از یک نیمسال لغو عدم مراجعه استفاده نمایند.

پیوست ۲: انصراف

مواد عمومی

- ۱- دانشجویی که بخواهد از تحصیل انصراف دهد باید درخواست خود را ثبت نموده و پس از دو ماه، انصراف دانشجویی قطعی شده و در سیستم ثبت می‌گردد. دانشجوی انصرافی موظف است به کلیه تعهداتی که در دوران تحصیل سپرده است عمل نماید.
- ۲- در صورتیکه دانشجو معرفی‌نامه‌ای مبنی بر تائید انصراف برای ارگان‌ها و سازمان‌ها دریافت کرده باشد، جهت لغو انصراف موظف است نامه‌ای از ارگان یا سازمان مربوطه مبنی بر بلامانع بودن لغو انصراف و عدم بهره‌مندی از مزایای آن سازمان در مدت زمان انصراف ارائه نماید.
- ۳- مدت وقفه تحصیلی دانشجوی لغو انصراف شده، جزء سنوات تحصیلی محسوب گردیده و ملزم به اخذ مرخصی تحصیلی و پرداخت شهریه طبق مصوب هیات‌امنا می‌باشد.
- ۴- دانشجوی مشمول نظام وظیفه انصرافی پس از ارائه درخواست کتبی و تصویب شورای آموزشی استان با شرایط زیر می‌تواند تقاضای لغو انصراف و اعاده معافیت به تحصیل نماید:
 - ۱-۴ - از تاریخ انصراف، ترک تحصیل بیش از یک سال سپری نشده باشد؛
 - ۲-۴ - در سنوات اولیه، انصراف داده باشد؛
 - ۳-۴ - به خدمت اعزام نشده باشد (در صورت لغو معافیت و اعزام به خدمت، ارائه کارت پایان خدمت و یا معافیت دائم برای لغو انصراف از طریق شورای آموزشی استان الزامی است)؛
 - ۴-۴ - امکان فراغت از تحصیل در سقف مجاز سنوات تحصیلی (سنوات اولیه + ارفاقی) وجود داشته باشد.
- ۵- معافیت تحصیلی دانشجویان انصرافی که معافیت تحصیلی آنان لغو و در سیستم ناجا به عنوان اتمام معافیت تحصیلی ثبت شده است، در صورتیکه تا یک سال پس از تاریخ انصراف، در رشته/ دانشگاه جدید در همان مقطع یا یک حوزه علمیه در همان سطح پذیرفته شوند، در طول مدت تحصیل در مقاطع دانشگاهی مشروط به اینکه انصراف در مدت سنوات اولیه تحصیلی صورت گرفته باشد، فقط یکبار قابل تمدید است که در این صورت مدت تحصیل قبلی جزء سنوات تحصیلی جدید محسوب نخواهد شد. همچنین دانشجویی که به دلیل اتمام سنوات تحصیلی، اخراج و لغو معافیت شده است می‌تواند با ارائه یکی از مدارک مشخص‌کننده وضعیت نظام‌وظیفه نسبت به بازگشت به تحصیل خود درخواست نماید.

پیوست ۲: انصراف

- ۶- دانشجوی مشمولی که به منظور اخذ معافیت دائم (به‌عنوان نمونه جهت خرید خدمت مشمولان غائب) از تحصیل انصراف می‌دهد، مجاز به لغو انصراف و ادامه تحصیل در رشته قبلی نیست.
- ۷- مدت وقفه تحصیلی دانشجوی مشمول لغو انصراف شده، جزء سنوات تحصیلی محسوب گردیده و ملزم به اخذ مرخصی تحصیلی طبق شهریه مصوب هیات‌امنا می‌باشد. مرکز/ واحد موظف است پس از قطعی شدن انصراف دانشجویی که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کند، موضوع انصراف را به سازمان وظیفه عمومی ناجا اعلام نماید.
- ۸- لغو انصراف در حیطه اختیارات شورای آموزشی استان/ مرکز امور بین‌الملل/ مرکز تحصیلات تکمیلی می‌باشد.
- ۹- صدور هر گونه گواهینامه، اعطای ریزنمرات و پذیرفتن مجدد دانشجو منوط به تسویه حساب مالی دانشجو با دانشگاه است.

مواد اختصاصی

مقطع کارشناسی

- ۱- دانشجویی که مدرک کاردانی اخذ کرده باشد، نمی‌تواند درخواست لغو انصراف دهد.
- ۲- دانشجو به ازای هر ۲۰ واحد درسی باقیمانده می‌بایست یک نیمسال سنوات مجاز داشته باشد. مجموع تعداد نیمسال‌های وقفه تحصیلی دانشجو و نیمسال‌های در حال تحصیل وی نباید از تعداد کل سنوات مجاز فراتر رود.

مقطع کارشناسی ارشد

- ۳- دانشجو به ازای هر ۸ واحد درسی باقیمانده می‌بایست یک نیمسال سنوات مجاز داشته باشد. برای درس پایان‌نامه داشتن حداقل یک نیمسال سنوات مجاز الزامی است.
- ۴- تحصیل مجدد دانشجوی منصرف از تحصیل در دوره کارشناسی ارشد از طریق آزمون سراسری یا دوره‌های فراگیر براساس ضوابط مربوط امکان‌پذیر است.

مقطع دکتری تخصصی

- ۵- دانشجو به ازای هر ۶ واحد درسی باقیمانده می‌بایست یک نیمسال سنوات مجاز داشته باشد، برای درس رساله داشتن حداقل دو نیمسال سنوات مجاز الزامی است.

پیوست ۳: مهمان موقت / مهمان دائم

مواد اختصاصی

مقطع کارشناسی

- ۱- دانشجوی می‌تواند از مزایای مهمان موقت/ دائم با موافقت مرکز/ واحد مبدأ و مقصد طبق شهریه مصوب هیات‌امناء در طول تحصیل استفاده نماید.
- ۲- دانشجوی متقاضی مهمان می‌تواند درخواست مهمان شدن خود را طبق تقویم آموزشی دانشگاه به مرکز/ واحد آموزش محل تحصیل (مرکز مبدأ) ارائه نماید.
- ۳- اولویت مهمان شدن با دانشجویان دارای شرایط ذیل است، ولیکن در سایر موارد نیز به تشخیص و با موافقت رئیس مرکز/ واحد مبدأ و مقصد، مهمان موقت/ دائم دانشجوی امکانپذیر می‌باشد:
 - تغییر محل زندگی؛
 - ازدواج دانشجوی دختر در زمان دانشجویی در صورتیکه محل اشتغال دائم همسر دانشجوی قبل از ازدواج، در نزدیکترین محل به دانشگاه مقصد باشد؛
 - فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده در زمان دانشجویی، به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی به‌عنوان کفیل خانواده شناخته شود؛
 - بیماری خاص دانشجوی به تأیید مراجع ذیصلاح؛
 - معلولیت مؤثر دانشجوی که در زمان دانشجویی صورت گرفته باشد؛
 - تغییر محل اشتغال دانشجوی یا همسر وی به شهر دیگر با ارائه مستندات معتبر.
- ۴- مهمان شدن دانشجوی نیمسال آخر به سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتین به شرط عدم ارائه درس در دانشگاه و موافقت مبدأ و مقصد بلامانع می‌باشد.
- ۵- مهمان شدن دانشجوی در دوره تابستان به سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتین در صورتیکه با انتخاب سقف واحدهای مجاز در دوره تابستان اعم از نظری، عملی یا نظری - عملی دانش‌آموخته شود، به شرط عدم ارائه درس در دانشگاه و موافقت مبدأ و مقصد بلامانع است.

پیوست ۳: مهمان موقت / مهمان دائم

مقطع کارشناسی ارشد

- ۶- دانشجوی می‌تواند کلیه یا قسمتی از واحدهای بخش آموزشی را در طول تحصیل به صورت مهمان موقت با موافقت مرکز/ واحد مبدأ و مقصد و طبق شهریه مصوب هیات‌امناء انتخاب نماید.
- ۷- استفاده از مهمان موقت در درس پایان‌نامه امکان‌پذیر نمی‌باشد.
- ۸- مهمان دائم برای دانشجویان کارشناسی ارشد ممنوع می‌باشد.
- ۹- دانشجوی متقاضی مهمان می‌تواند درخواست مهمان شدن خود را طبق تقویم آموزشی دانشگاه به مرکز/ واحد آموزش محل تحصیل (مرکز مبدأ) ارائه نماید.
- ۱۰- اولویت مهمان شدن با دانشجویان دارای شرایط ذیل است، ولیکن در سایر موارد نیز به تشخیص و با موافقت رئیس مرکز/ واحد مبدأ و مقصد، مهمان موقت دانشجویان امکان‌پذیر می‌باشد:
 - تغییر محل زندگی؛
 - ازدواج دانشجوی دختر در زمان دانشجویی در صورتیکه محل اشتغال دائم همسر دانشجوی قبل از ازدواج، در نزدیکترین محل به دانشگاه مقصد باشد؛
 - فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده در زمان دانشجویی، به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی به عنوان کفیل خانواده شناخته شود؛
 - بیماری خاص دانشجوی به تأیید مراجع ذیصلاح؛
 - معلولیت مؤثر دانشجوی که در زمان دانشجویی صورت گرفته باشد؛
 - تغییر محل اشتغال دانشجوی یا همسر وی به شهر دیگر با ارائه مستندات معتبر.
- ۱۱- مهمان شدن دانشجوی نیمسال آخر بخش آموزشی به سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتین به شرط عدم ارائه درس در دانشگاه و موافقت مبدأ و مقصد بلامانع می‌باشد.
- ۱۲- مهمان شدن دانشجوی در دوره تابستان به سایر دانشگاه‌های مورد تأیید وزارتین در صورتیکه با انتخاب سقف واحدهای مجاز بخش آموزشی در دوره تابستان اعم از نظری، عملی یا نظری - عملی دانش‌آموخته شود، به شرط عدم ارائه درس در دانشگاه و موافقت مبدأ و مقصد بلامانع است.

مقطع دکتری تخصصی

- ۱۳- مهمان موقت/ دائم در مقطع دکتری تخصصی ممنوع می‌باشد.

پیوست ۴: تعاریف

- ۱- **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است، که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.
- ۲- **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی مرتبط با حداقل مرتبه استادیار به بالا است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان‌نامه یا رساله بر عهده دارد.
- ۳- **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط با مرتبه استادیار به بالا است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان‌نامه و یا رساله بر عهده دارد.
- ۴- **استاد راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.
- ۵- **برنامه درسی:** مجموعه به‌هم‌پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب مراجع قانونی است.
- ۶- **پایان‌نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیلی دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و حسب مورد براساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.
- ۷- **حضور:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به‌صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
- ۸- **دانش‌آموخته:** فردی است که یکی از رشته‌های دوره‌های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.
- ۹- **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین پذیرفته شده، ثبت‌نام کرده و به تحصیل مشغول است.
- ۱۰- **دانشجوی غیرایرانی:** تبعه غیرایرانی که مدرک تحصیلی پایه خود را از کشور دیگری اخذ کرده و پذیرش وی در دانشگاه (در مراکز/ واحدها داخل کشور) برابر زمان ثبت‌نام مندرج در تقویم آموزشی دانشگاه، صرفاً با توجه به سوابق تحصیلی صورت گرفته است یا تبعه غیرایرانی که مدرک تحصیلی پایه خود را از ایران یا کشور دیگر اخذ کرده و پذیرش آن در نمایندگی‌ها و شعب خارج از کشور دانشگاه، برابر زمان ثبت‌نام مندرج در تقویم آموزشی دانشگاه، صرفاً با توجه به سوابق تحصیلی صورت گرفته است یا تبعه غیرایرانی مقیم جمهوری اسلامی ایران و دارای اقامت قانونی که مدارک تحصیلی

پیوست ۴: تعاریف

پایه را از مدارس یا مراکز آموزشی معتبر در جمهوری اسلامی ایران اخذ نموده است، مجاز به شرکت در آزمون‌های سراسری و رشته محل‌های براساس سوابق تحصیلی دانشگاه و از طریق سازمان سنجش آموزش کشور باشد. این دانشجویان تابع این آیین‌نامه و شیوه‌نامه مربوط به دانشجویان غیرایرانی می‌باشند.

۱۱- **دانشگاه:** منظور دانشگاه پیام‌نور است.

۱۲- **دانشگاه مورد تأیید وزارتین:** منظور هر یک از دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تأسیس از مراجع ذیربط که مجری دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند.

۱۳- **درس جبرانی:** درسی است که با تأیید گروه آموزشی گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می‌شود این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته‌های غیرمرتبط وارد دوره شده‌اند، مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.

۱۴- **درس عملی:** درسی است که فقط دارای عملیات آزمایشگاهی، کارگاهی، میدانی و صحرایی، کارورزی یا کارآموزی بوده و ممکن است خارج از محوطه کلاس درس تشکیل گردد.

۱۵- **درس نظری:** درسی است که فاقد هرگونه عملیات آزمایشگاهی، کارگاهی، میدانی و صحرایی، کارورزی و کارآموزی باشد. این درس می‌تواند از دروس سرفصل دوره یا دروس جبرانی باشد.

۱۶- **درس نظری - عملی:** درسی است که طبق سرفصل مصوب، بخشی از ساعات آن کلاس به صورت نظری و بخشی دیگر به صورت عملی برگزار گردد.

۱۷- **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.

۱۸- **دوره تابستان:** بازه زمانی حدفواصل نیمسال دوم سال تحصیلی قبل تا نیمسال اول سال تحصیلی بعد می‌باشد که برای مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دروس مطابق با دستورالعمل دوره تابستان همان سال ارائه گردیده و برای مقطع دکتری هیچ نوع درسی در این دوره ارائه نمی‌شود. طول این دوره به مدت ۷ هفته تحصیلی می‌باشد که یک هفته آن مختص امتحانات است.

۱۹- **رساله:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و براساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.

پیوست ۴: تعاریف

- ۲۰- **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت با کارآمدی معینی می‌انجامد.
- ۲۱- **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاستگذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.
- ۲۲- **شورای تخصصی (گروه علمی):** متشکل از ۳ تا ۷ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه (استادیار به بالا) آن رشته تخصصی (با حداقل ۵ سال سابقه استادیاری در دانشگاه) است که توسط رئیس دانشگاه به مدت دو سال انتخاب و منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.
- ۲۳- **شهریه پرداز:** منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
- ۲۴- **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوهای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه و یا رساله می‌شود.
- ۲۵- **شیوه آموزشی الکترونیکی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت‌نام می‌شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات به صورت نیمه‌حضور یا غیرحضور تحصیل می‌کند.
- ۲۶- **غیرحضور:** شیوهای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت‌های تحصیلی دارد.
- ۲۷- **کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی) به آن وارد می‌شوند و با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب به مدرک کاردانی نائل می‌آیند.
- ۲۸- **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌آید.

پیوست ۴: تعاریف

- ۲۹- **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش‌دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش‌دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌آید.
- ۳۰- **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌آید.
- ۳۱- **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
- ۳۲- **گرایش تحصیلی:** به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
- ۳۳- **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت‌نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.
- ۳۴- **گروه آموزشی - پژوهشی استان / منطقه:** متشکل از ۳ تا ۷ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه استانی / منطقه‌ای در یک رشته تخصصی است که در هر یک از دانشگاه‌های استانی / منطقه‌ای تشکیل می‌شود. تشکیل یک گروه آموزشی - پژوهشی در هر دانشگاه استانی / منطقه‌ای منوط به وجود حداقل سه عضو علمی تمام وقت با مرتبه حداقل استادیاری در رشته تخصصی خاص است. اعضای گروه توسط رئیس دانشگاه استان / منطقه منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.
- ۳۵- **گروه آموزشی و پژوهشی دکتری:** متشکل از ۳ تا ۷ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه با مرتبه استادیاری به بالا (حداقل یک نفر دانشیار به بالا) در یک رشته تخصصی است که در مرکز تحصیلات تکمیلی / مرکز مجری مقطع دکتری تشکیل می‌شود. اعضای گروه توسط رئیس مرکز تحصیلات تکمیلی / رئیس استان مجری مقطع دکتری منصوب می‌شوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.
- ۳۶- **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش کشور است.
- ۳۷- **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شروع آن از آغاز برگزاری کلاس‌ها و پایان آن آخرین روز امتحانات می‌باشد.

پیوست ۴: تعاریف

- ۳۸- نیمه‌حضور: شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیرحضوری به انجام می‌رسد.
- ۳۹- واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری، عملی، آزمایشگاهی، کارگروهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی)، کارورزی (کار در عرصه) و کارآموزی براساس مصوبات شورای آموزشی دانشگاه اجرا می‌شود.
- ۴۰- وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- ۴۱- هیئت‌داوران: اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزشیابی کمی و کیفی پایان‌نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.
- ۴۲- راهنمای آموزشی: عضو هیات علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی که از سوی دانشگاه انتخاب تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.

